

EGIDIO BUDICIN

10. 10. - 24. 10. 2008.

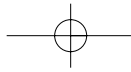
Galerija AŽ, Žitnjak 53 / otvorenje izložbe: 10. listopada u 19 h

Fantazma ima apsolutno prvenstvo pred riječju. Ona prethodi govoru i razumijevanju svake jezične prakse. Odatle dvije odvojene i različite gramatike, od kojih prva nije nipošto manje značajna od druge: gramatika govornoga jezika i gramatika fantazmičkoga jezika.

Ioan P. Culianu

Doktrina o fantazmičkoj pneumi svako poimanje i spoznaju temelji na sustavu fantazmi. Duša, naime - kako tumače antički mislioci - ne može pojmiti pojavni svijet doli putem niza fantazmi koje duh stvara preobrazujući poruke pet osjetila. Na taj način shvaćeni duhovni procesi neodvojivi su od procesa imaginiranja. Shvatiti, prema Aristotelu, znači promatrati fantazme. Fantazmičke slike nisu tek objekti zamjedbe; one su upravo subjekti imaginacije. Slike putem kojih djelatna mašta oblikuje našu spoznaju.

Opat Pluche drži da je apsurdno naprezati se da bismo razumjeli sliku, budući je njena svrha upravo pokazati neizgovoreno. Taj naputak proturječi našoj potrebi da mišlju dokučimo smisao neke slike. Međutim, kao što misao treba biti smislenom, tako i slike utječu slikovitosti kao normi. Stoga se gramatika i sintaksa govornoga jezika zrcale u stanovitome jeziku slika, fantazmičkome jeziku, čineći neku sliku smislenom.

Slike Egidia Budicina valja promatrati kao fantazmičke tvorevine. One iskazuju potrebu za samostalnošću slikovitog, potrebu za oblikovanjem niza likovnih tvorbi koje, iako potaknute predmetnošću opaženog, postaju subjekti doživljaja, a ne tek objekti viđenja. Polazišta Budicinovih djela dvojaka su. To su "predmeti" tiskovina: kadrovi novinskih isječaka, novinske fotografije krupne pikselacije, svojevrsna ikonoteka dnevnog ili tjednog tiska. Ukratko, predmeti viđenog, preuzeti iz tiskovnog u likovni medij.

Drugo polazište jest predmet samog jezika, odnosno *likovna govorna norma* kao temelj likovne tvorbe. Najraniji «jezik» - *glagol* - kako tumači Cuianu, tjelesni je izraz. Budicinove slike - recentne jednako kao one ranije - slike su glagola a ne imenica. To su likovi uobličeni rukopisnom gestom, koja je morfem njegove likovne rečenice, jednako kao i leksem likovnog pojma.

Navedeni čimbenici tek su dio niza ulančanih pretvorbi. Zbilja kao referentno polazište višekratno je posredovana; fotografija izmješta predmet zbilje u kontekst vlastite ikoničnosti, dok tiskom reproducirana fotografija donosi posve vlastitu, mehaničku zbiljnost. Fragmente na taj način preobražene zbilje Budicin samo preuzima, ili pak oslikava (likovno tretira), ponekad kolažira, te ih potom, fotografirane, ispisiuje na papir digitalnim ispisivačem. Poneke od tako izvedenih radova dodatno oslikava, dok ostale zadržava u stadiju digitalizirane ikone.

Lanac pretvorbi gradi osebujnu poetiku transfera. Prenešenom sadržaju modificirana je narav, te se stupnjevitosti mijena mijenja i sama zbilja. Upravo kao što to biva u teoriji pneumatičke spoznaje, unutar koje primatelj (srčani sintetizator, hegemonijski Upravitelj - *hegemonikon*) zaprima nizove fantazmi uobličene duhom a transferirane putem poruka što ih osjetila preuzimaju osjetilno zahvaćajući svijet.

U odnosima tako prikazanih čimbenika valja potražiti moguća interpretativna uporišta Budicinovih djela. Tekst tiskovina nadograđen je likovnim tekstom; virtualni prostor medijske slike nadograđen je slikarskim izričajem i njemu pripadajućim prostorom. Na tome tragu moguće je označiti značenjski prostor Budicinovih slika kao ontološki prostor, kao prostor superponiranih slojeva zbilje od kojih svaki posjeduje zaseban ontološki okvir, vlastitu zbiljnost. Ono *postojeće* svakog sloja ponaosob preklapanjem se združuje u znak kojega se označitelj i označeno umnažaju i združuju u složene ali pregledne poretke značenja.

U stanovitome smislu ta je djela moguće razumjeti i kao afirmiranje *auratskog* nasprama *reproduktivnog* karaktera likovnoga djela (Benjamin). Ili preciznije, Budicin nastoji ozbiljiti, odnosno prepoznati zbiljnost mehaničkog, svlak zbilje što biva odbačenim u svakom novom ciklusu pretvorbe. Štoviše, on ukazuje na poetični potencijal novinske slike, na njenu skrovitu slikovitost, koju valja preoteti i nanovo imenovati.

I slike glagola imaju svoja imena. One su slikovne imenice likovnih pojmova kojih je svrha pokretati imaginacijske nizove, stvarati fantazmičke slike kao subjekte imaginiranja.

Jagor Bučan

